

brødbagerier paa Landet. Forsaavidt der af en æret Taler her er blevet yttret, at man i Almindelighed eller ofte fik meget slet Brød i Kjøbstæderne, saa troer jeg dog virkelig, at dette maa være en Undtagelse. Jeg troer, at Brødbagningen, ligesom mange andre Næringsbrug, har forbedret sig meget i Kjøbstæderne i den senere Tid. Hvad Hvedebrødet angaaer — Rugbrød taler jeg ikke om — hvortil forøvrigt den ærede Taler vel ikke nærmest har taget Hensyn, men hvortil en Taler, der ved Sagens første Behandling ligeledes yttrede sig om Sletheden af Brødet i Kjøbstæderne, vistnok tog Hensyn, da faaer man sjelden nogenlunde taaleligt Hvedebrød paa Landet, men man faaer det taaleligt i de fleste Kjøbstæder. Vistnok er Brødet ikke saa godt i alle vore Kjøbstæder, som man billigviis kunde ønske; men det er dog i Almindelighed meget bedre end det, man kan faae paa Landet. Naar man opholder sig nogen Tid paa Landet i nogen Afstand fra en Kjøbstad, erfarer man, at det er vanskeligt der at faae godt Hvedebrød, og Landboerne pleie derfor, selv om de boe i Nærheden af Bagerier, at søge deres Brød i en Kjøbstad, naar de have et let Samkvem med en saadan, fordi de der finde det bedre. I en ældre Periode var dermed forbundet den Byrde, at der maatte svares Formalingsafgiwt af det Meel, der blev anvendt til Brødet, hvilket med Hensyn til Hvedebrød ikke var ganske ubetydeligt, men desuagtet søgte dog de Landboere, der ønskede at have godt Hvedebrød, dette fra Kjøbstæderne. Jeg skulde derfor virkelig tvivle om, at man, hvad Hvedebrødet angaaer, vilde ved en Concurrence med Landbagerne skaffe Kjøbstæderne bedre Brød end det, man hidtil har havt, men derimod kunde det, at Bagerne bleve ødelagte eller foruroligede i deres Existents, have den skadelige Følge, at den jævne daglige Forsyning med Brød, som man hidtil havde havt, og som man kunde stole paa, vilde forstyrres. Dette, men især den Betragtning, at det hele Udkaft jo er foranlediget ved den nuværende dyre Tid og kun skulde være temporært, og altsaa kun strække sig til det, som behøves for at lette Menigmand i hans Brødforsyning, hvilken Grund kun i en meget ringe Grad er

anvendelig paa Hvedebrød, synes at tale meget for, at man holder sig indenfor de Grændser, som ere fastsatte i det Lovudkast, der ved 2den Behandling med en overmaade stor Majoritet blev vedtagen i Folkethinget, uagtet de Forslag, der senere under tredje Behandling vandt Bisald, allerede havde været fremsatte under 2den Behandling. Hvad angaaer den Varighed, man skulde give den omhandlede Lov, saa har jeg forhen yttret, at, naar man holdt sig indenfor Grændsen af grovt Brød, saa kunde jeg ikke ønske, at man gjorde nogen Forandring i den Lov, som af Folkethinget blev vedtagen; thi uagtet det, da her tales om en temporair Lov, en Lov, som gaaer ud paa at hjælpe paa ueblifikke Forhold, der kun vare en kortere Tid, maa skee i Principet kunde være rigtigere at give den en kortere Tidsbegrændsning, saa troer jeg dog, at man ikke skulde sjerne sig fra det, som i den Henseende er vedtaget i Folkethinget. Jeg er derfor aldeles enig i den Lov, som blev vedtagen i Folkethinget ved Sagens 2den Behandling der, skjøndt der var Et og Andet deri, som jeg ikke fandt aldeles fornødent, og kunde ei have nogen Betænkelighed. Derimod lægger jeg megen Vægt paa, at man i Tilfælde af, at Loven bliver udvidet til Hvedebrød, da ikke sætter en saa lang Tid, at Folk deraf foranlediges til at formode, at det vilde blive en vedvarende Lov, hvilket dog vistnok vilde blive meget forærveligt for Kjøbstadbagerne og maa skee ogsaa meget skadeligt for Kjøbstadindvaanerne i Almindelighed, forsaavidt nemlig de faste Bagerere, hvorfra en jævn Forsyning kan faaes, vilde blive ødelagte.

Hvad nu specielt de forskellige Forslag angaaer, som ere gjorte i denne Retning, saa vilde jeg foretrække Forslaget under Nr. 1 for Forslaget under Nr. 6; thi vel kan det forholde sig ganske rigtigt, hvad den ærede Landsktingsmand, der har stillet det sidstnævnte Forslag, har yttret, at man ikke kan gjøre nogen Regning paa, at den Conjunctur, som skulde foranledige Loven, er ophørt den 1ste Mai næste Aar; men jeg maa dog derved bemærke, at man har Exempler paa, at Kornpriserne ere faldne meget mærkeligt henimod Foraaret. Jeg erindrer saaledes, at dette var Tilfældet i